# Poveste cu un acordeon

de Bogdan Suceavă

*Prietenului meu Oliver Dragicević*

- Nu încape, spuse locotenentul, mai îndeasă-l și tu.

- Dar nu merge așa, spuse băiatul. Începuseră să-l treacă sudorile.

- Trebuie să încapă. Nu avem voie să lăsăm pe nimeni înăuntrul Palatului fără ca obiectele însoțitoare să treacă prin scaner.

- Dați-mi voie, făcu impresarul, care deveni brusc foarte atent. Aici e vorba de o neînțelegere. Marian Ionescu e câștigătorul festivalului de acordeon clasic de la Karlový Vary, și va interpreta în seara aceasta la Cotroceni la invitația Președenției. Nu e un terorist care introduce nu știu ce în acordeon.

- Da, spuse locotenentul, dar regulamentul e foarte precis în legătură cu asta. Trebuie să scanăm toate obiectele de anumite dimensiuni. E o măsură firească de securitate. Trebuie doar să îndesăm puțin.

- Nu, spuse Marian.

- Stați puțin, zise din nou impresarul. Aș putea vorbi cu domnul colonel ? Cred că ne vom clarifica. Totul e în regulă, nu s-a întâmplat nimic.

- Sigur, zise locotenentul. Să-l chem prin stație. Dânsul e la poarta doi. În seara aceasta mulți invitați intră pe acolo. E protocol.

- Știu, zise impresarul, mi-a zis să vin pe acolo. Dar am parcat de partea asta a palatului. Poarta de aici era cea mai apropiată. Și afară începuse să ningă. Am intrat pe unde am nimerit. Vă rog anunțați-l dumneavoastră prin stație.

- Desigur, spuse locotenentul. Nu fac altceva decât să urmez ordinele de protecție a instituției prezidențiale.

- Sigur, sigur, zise impresarul, nu s-a întâmplat nimic.

- E incredibil, îi spuse băiatul în șoaptă impresarului. A vrut să-mi îndese acordeonul în scaner. N-am mai văzut atâta lipsă de înțelegere și de respect. N-a văzut că nu încape. Să plecăm.

Impresarul râse discret, ca la o glumă numai între ei doi.

- Nu putem pleca pur și simplu. Aici e vorba de recunoașterea ta pe plan național, e vorba de bursa europeană care ți se va da cu recomandarea comitetului fundației, e vorba despre foarte multe lucruri. Nici nu-ți imaginezi câți ar fi vrut să interpreteze în seara asta aici.

- Dar nu poți îndesa un acordeon. Nu e un obiect. Oamenii ăștia

- L-au jignit deja când l-au privit ca pe un obiect. Un instrument are suflet, și are înăuntru un duh. Nu e vorba de balansul lui, de amploarea burdufului, e vorba de duhul instrumentului. Nu poți să-l strivești, după aceea n-o să-ți mai stea alături niciodată.

- Mda, spuse impresarul uitându-se la ceas.

- Arta stă în sufletul instrumentului. Cu el ești în dialog, cu el faci totul. Să plecăm.

- Nu, spuse impresarul. Au vrut inițial să invite un interpret de taragot, și a trebuit să-l luxez. Acum au făcut o festivitate așa de specială, totul e orientat către muzică clasică, era natural să fie interesați de prezența ta, de Chopin pe instrumentație de acordeon. În seara asta e ca Mozart la Salzburg.

- Dragul meu ! spuse din spate colonelul. Te pup. Când ați venit ? O, el e Marian ? Îmi pare bine. Vai, se poate, eram la poarta cealaltă. Știți, ambasadorul Germaniei.

- Problema e acordeonul, spuse foarte în șoaptă impresarul. Băiatul de la poartă vrea să-l îndese în scanerul antitero. Îmi strică scula de patru mii de parai și o să sune de tot necazu' după aceea. În plus, mi-l enervează pe asta micu, ți-am spus la telefon că e cam labil.

- Domnule locotenent, zise colonelul, te rog frumos ajută-l pe domnul Marian să ducă acordeonul. Dă-l pe după scaner te rog. Nu e nici o problemă.

- Am înțeles.

- Îl pot duce eu, spuse Marian. Nu, sunt superstițios, luați mâna.

- Bine, desigur, spuse colonelul, pe aici.

Au intrat pe coridor, au ieșit în curte, apoi au intrat în clădirea Palatului printr-o aripă laterală. Au urcat scările și, la etaj, colonelul a deschis ușa unei încăperi mici.

- Vă rog, simțiți-vă ca acasă. Mai avem douăzeci de minute și trebuie să ne pregătim să mergem în culise.

- Avem o oglindă aici, făcu impresarul.

- Da, sigur, e după draperia asta. Aici s-a pregătit și Placido Domingo, la oglinda asta.

- Câteva clipe de liniște ar fi bine, zise impresarul.

- Da, desigur, spuse colonelul. Vă rog. Dacă aveți nevoie de ceva, soneria e aici. Vin după voi imediat.

Marian și-a scos pardesiul, cam subțire pentru vremea de afară, apoi începu să desfacă acordeonul din husă. Era o husă de piele neagră, cu capse argintii. Impresarul se uită la el, apoi își scoase

pieptănul. Se uită câteva clipe în oglindă. Își deschise buzele într-o grimasă care oglindea dantura. Se întoarse către Marian.

Marian era ciufulit ca naiba. Stătea aplecat peste acordeon, numai în cămașă. Fracul stătea aruncat pe pat, în țiplă. Întinse acordeonul. Când îl strânse, începu să interpreteze un fragment.

- Nu-l aud, zise.

- Ce să auzi ? făcu impresarul. Sună perfect.

- Duhul.

- Nici o problemă, îți spun eu, instrumentul e perfect.

- Niște brute.

- Asta e adevărat, râse impresarul.

Încercă alte câteva game.

- Cred că ar fi bine să pregătești fracul și *papillonul*.

- N-am ajuns încă acolo, spuse Marian. Fără duhul instrumentului la ce bun fracul și tot restul.

- OK, zise impresarul, nu te grăbi. Ia-o încet, liniștește-te.

Se uită la ceas.

- Gata ? zise colonelul intrând pe ușă.

- Da, da, zise impresarul, sa mergem, te pieptăn eu când ajungem acolo.

Marian nu spuse nimic și, luându-și acordeonul, plecă pe coridor cântând. Armonii. Aceeași frază muzicală, reluată de zeci de ori. De la cap.

- Parcă aș veni la mândră, zise colonelul și-i făcu cu ochiul impresarului.

- Șșș, făcu acesta imperceptibil. Adăugă în șoaptă: e un băiat de aur, da' acu' i se pune.

- E cam crud, zise colonelul.

- Așa eram toți.

- Eu nu, eu la șaptișpe ani ziceam să trăiți, nu umblam pe la festivaluri.

Deschise ușa de la camera uriașă care ținea loc de culise. Într-un colț, un alt domn în frac, cu părul alb, ședea într-o poziție rigidă pe un scaun cu motive brâncovenești. Când dădu cu ochii de el, Marian se potoli. Rămase nemișcat pentru o clipă, apoi lăsă cu multă grijă acordeonul jos. Se înclină către domnul în vârstă.

- E pentru mine cea mai mare onoare să deschid concertul dumneavoastră, spuse. Vă admir de când v-am auzit prima oară. Sunteți pentru mine un model. Cel mai mult admir, dintre interpretările dumneavoastră, adaptările pentru pian ale coralelor din Bach. De la Dinu Lipatti nu s-a mai auzit așa ceva.

Domnul în vârstă se ridică și îi întinse mâna:

- Și eu v-am ascultat pe dumneavoastră. Știu că ați interpretat Bach și v-am auzit la Sala Radio, toamna trecută. Remarcabilă acuratețe. Sunteți dintre cei mai talentați tineri interpreți români de azi. Dați-mi voie să vă îmbrățișez.

Colonelul îi făcu cu ochiul impresarului.

- Acum o să-i treacă.

- Care e programul ? zise impresarul cu ochii pe ceas. Vreo schimbare de ultimă clipă ?

Colonelul răspunse cu glas tare:

- În curând Domnul Președinte începe discursul de recepție. În sală sunt domnii Ambasadori ai Olandei, Statelor Unite, Germaniei. Vor urma probabil răspunsuri protocolare. Cum sunt gata cu

partea diplomatică, domnul consilier îl anunță pe Marian. Pe scenă e deja pianul. Marian vine în fața pianului, sunt patru microfoane de recepție: unul coboară din tavan, unul e pe stativ, două lipite de pian. E o cruce mică, roșie, pe covor, Marian va sta pe ea. După Marian, domnul consilier va anunța concertul de pian al maestrului. Marian are 15 minute, maestrul 30. După ceremonie, mergem la cocktail, în Sala Bizantină.

- OK, zise impresarul. Eu stau aici, în culise.

- Am nevoie să mai repet ceva acum, spuse Marian.

- Nu putem acorda instrumentul aici, zise colonelul politicos, se aude în sala de concert, și acum vorbește președintele.

Într-adevăr, microfoanele amplificau vocea președintelui. Citea ceva.

Integrarea europeană a României. Linia de forță a politicii noastre. Spiritualitatea comună europeană. Civilizație și cultură. Problemele globale ale omenirii, azi.

- Un acordeon nu se acordează, spuse Marian. Nu ca un pian.

- Da, desigur, spuse colonelul. Nu putem face zgomot aici, se aude.

- Nu e zgomot, e muzica. E sufletul.

- Ieșim pe hol, zise impresarul.

- E frig, spuse Marian.

- E OK, zise colonelul, mergem în cabina de montaj și transmisii radio.

- Vin cu tine ? întrebă impresarul.

- Nu, mă duc singur, zise Marian.

După zece minute se întoarse nepieptănat. Fracul stă strâmb. Întrebă:

- Cât mai vorbește președintele ?

- Habar n-am. Gata cu instrumentul ? întrebă impresarul.

- Da, spuse Marian luminat. Acum aș putea interpreta orice. Toți zeii sunt cu noi.

Pe obrazul lui era multă bucurie.

- Vino să te pieptăn eu. Uite cum trebuie să stea umerii fracului, și doar ți-am zis.

- Cred că președintele se cam lungește, spuse maestrul către colonel.

- Ei, diplomație.

- Nu, pe bune, zise Marian către impresar. A trecut sfertul de oră peste programul anunțat.

În microfoane se auzea: dinamica lumii de azi, ingerințele practice ale rațiunii, abordările pragmatice actuale, privatizare, artă.

Marian începu să asculte atent. Se întoarse către maestru:

- Dumneavoastră ascultați ce spune ?

- Nu, zâmbi domnul în vârstă calm, nu-i ascult niciodată. Nu îmi pasă de asta. Mă duc acolo, mă așez la pian, interpretez. Asta e tot.

Marian se uită la maestru. Maestrul își feri privirea. Marian privi în burduful acordeonului, ca și cum și-ar fi privit lungul nasului.

- Mă duc afară, zise impresarul, am absolută nevoie de o țigară.

- Mă duc să vorbesc cu domnul consilier, spuse colonelul. Să văd dacă totul e gata în Sala Bizantină.

Apoi s-au auzit aplauze. Câteva voci. Râsete. O glumă a unui ambasador, probabil.

Vocea domnului consilier. Un scurt discurs introductiv, de prezentare.

- Unde e Marian ? intră colonelul năvălind în culise.
- Era aici adineaori, spuse maestrul.
- Îl anunță acum, zise colonelul.
- Poate e afară.

Colnelul deschise în fugă ușa camerei izolate fonic. Nu era acolo. Atunci intră și impresarul.

- Unde e Marian ? făcu colonelul.
- Aici, înăuntru, zise impresarul.
- Nu e aici.

Impresarul deveni livid.

- Nu cred, făcu colonelul.
- Am stat în dreptul ușii, zise impresarul. N-avea pe unde.
- O fi la budă.

Colonelul intră în corpul sanitar. Strigă. Apoi ieși brusc și începu să alerge. Ningea la fel ca-n povești. Colonelul se uita pe unde calcă, era în pantofi. Zăpada începuse să se așeze. Simți ud la ciorapi. O luă către poarta doi, pe unde Marian intrase. Când ajunse acolo, după alergărtura prin ninsoare, gâfâia tot. Întrebă pe locotenent:

- A trecut pe aici Marian Ionescu, acordeonistul ?
- Domnule colonel, am onoarea să raportez, da. Acum trei minute.
- Și unde e ?

- A părăsit incinta.

- De ce l-ați lăsat ?

- După program, am zis că și-a încheiat concertul acum zece minute. Mi s-a părut ciudat că pleacă așa repede, dar arăta cam obosit de când venise. Mi-am zis că e tânăr și n-a mai stat la recepție.

- Uf, făcu colonelul, nici măcar n-a cântat. Uf, e groasă. O încurcăm toți.

- Ați alergat.

- Să nu fac aprindere. Încotro a luat-o ?

- Pe ușă. Avea acordeonul cu el, în husă.

Colonelul deschise poarta și privi strada. O stradă lungă, străjuită de case vechi, din anii ’30. Nu se vedea nici țipenie. Prin zăpadă, plecând de la poartă, niște urme proaspete.

*Phoenix, AZ, iunie 2001*